

Eduskunnan sivistysvaliokunta
SiV@eduskunta.fi
HE 74/2022 vp
Asiantuntijapyyntö 20.5.2022

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Sivistystyönantajien lausunto terveydenhuoltolain muuttamisesta

Sivistystyönantajat (myöhemmin Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan tiukennettavaksi perusterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsyn määräaikoja. Potilaan pitäisi saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteys perusterveydenhuollon toimintayksikköön ja saada yksilöllinen arvio hoidon tarpeestaan. Sivista keskittyy lausunnossaan opiskeluhoollon vaikutuksiin.

Sivista kantaa hoitotakuun tiukentamisen osalta huolta siitä, että kun voimavaroja siirretään merkittävästi hoidon nopeaan aloitukseen, vähentääkö tämä opiskeluhoollon voimavaroja muualta. Pahimmillaan resurssit ovat kokonaan poissa muualta. Samalla kasvaa myös riski siitä, että olemassa olevia toimivia ratkaisuja romutetaan painopisteen siirtyessä hoidon nopeaan aloittamiseen. Sivista toivoo siksi, että eduskunta seuraa uudistuksen vaikutuksia tiiviisti.

Sivista katsoo yleisesti, että opiskeluhoollon kehittämisessä tulee **opetuksen ja koulutuksen järjestäjän jatkossakin olla keskeisessä roolissa.** Opiskeluhoollotyössä on keskeistä monialainen yhteistyö ja saumaton kiinnitys oppilaitoksiin ja niiden yhteisöihin. Ammattiosaajia tarvitaan kouluihin ja oppilaitoksiin lähelle oppilaita, opiskelijoita ja opettajia. Myös korona-aika on osoittanut, että palveluiden tulee olla lähellä asiakasta. Työnjohdon ja -organisoinnin on oltava siellä, missä työkin tehdään.

Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointiin sekä ennaltaehkäiseviin palveluihin vastaaminen on keskeistä kansanterveyden ja työurien kannalta. **Koulutuksen järjestäjät ja korkeakoulut tarjoavat nyt laajasti matalan kynnyksen neuvontaa, ohjausta ja tukea perusopiskeluterveydenhuollon päälle.** Sivista katsoo, että oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia edistävästä tukitoimista tulee pitää kiinni.

Sivista muistuttaa myös, että oppilailla ja opiskelijoilla on kasvava tarve mielenterveyspalveluista. Matalan kynnyksen palveluita tarvitaan entistä enemmän. Esimerkiksi YTHS arvioi, että taloudellinen lisäresurssi on arvioitu riittämättömäksi, eikä ole odotettavissa, että nopeasti päästäisiin tilanteeseen, jossa uusi hoitotakuu toteutuu. Katsomme myös, että hallituksen esityksen riskinä on, että sosiaali- ja terveysalan kuormitus kasvaa entisestään.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että hoitoon pääsyä koskevien määräaikojen tiukentaminen toteutetaan vaihteittain. **Sivista kannattaa esityksen toimeenpanon vaiheistusta.** Tämä helpottaa muun muassa YTHS:n toimintaa.

Muilta osin Sivistalla ei ole huomioita esitykseen.

Helsinki 3.6.2022

Sivistystyönantajat ry

Heikki Holopainen

va. johtaja

heikki.holopainen@sivista.fi

0400 639 331

Jussi-Pekka Rode

elinkeinopoliittinen asiantuntija

jussi-pekka.rode@sivista.fi

040 168 68 36

Sivistystyönantajat

- sivistys-, koulutus- ja tutkimusalan työnantajajärjestö
- jäsenenä yli 340 oppilaitosta kaikilta koulutusasteilta
- yliopistot, ammattikorkeakouluja, ammatillisia oppilaitoksia, lukioita, peruskouluja, kansanopistoja, urheiluopistoja, kansalaisopistoja, opintokeskuksia, kesäyliopistoja, taiteen perusopetuksen oppilaitoksia kuten esim. musiikkiopistoja, koulutusvientiyrityksiä
- jäsenet ovat säätiöitä, yhdistyksiä, osakeyhtiöitä tai julkisoikeudellisia laitoksia
- jäsenten palveluksessa noin 60.000 opetuksen, tutkimuksen ja hallinnon ammattilaista

Yksityinen toimija opetuksen järjestäjänä

- rekisteröity yhteisö (yhdistys, osakeyhtiö, säätiö)
- valtioneuvoston tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa
- hoitavat laissa määriteltyä julkista koulutustehtävää
- julkinen rahoitus
- tarjoavat maksutonta koulutusta samalla tavalla kuin kunnat, kuntayhtymät tai valtio
- perivät muussa opetuksessa (mm. musiikkiopistot, kansanopistot) opiskelijamaksuja samoilla periaatteilla kuin kunnallisetkin oppilaitokset
- toimintaa ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi